

Dòng chảy của Dân ca Quan họ Bắc Ninh nhìn từ MV Bắc Blink

MI LAN

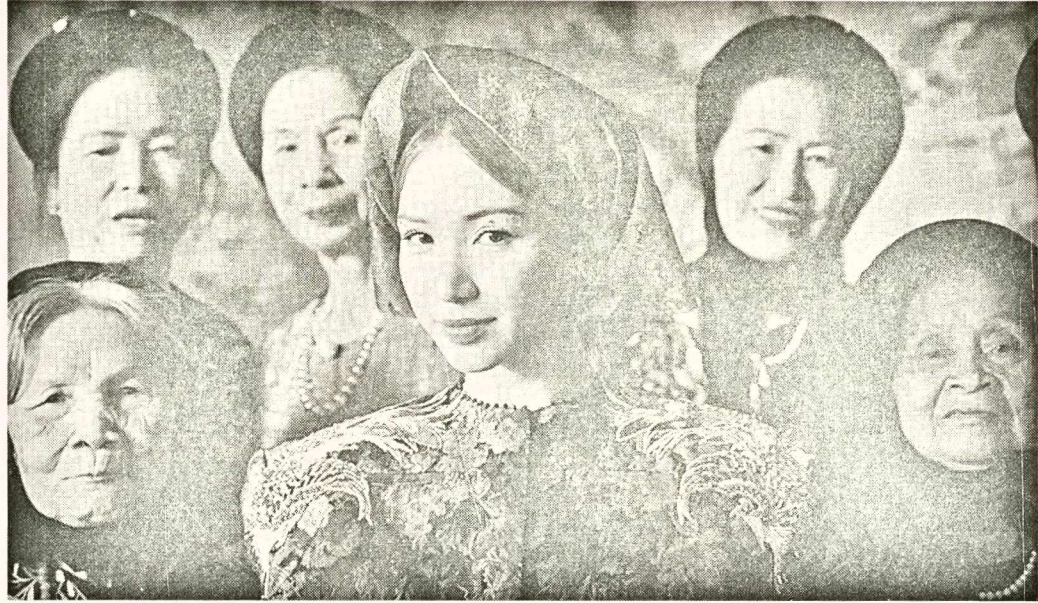
Dân ca Quan họ Bắc Ninh, còn được gọi là văn hóa quan họ - là nét riêng rất đặc trưng của vùng Kinh Bắc xưa.

MV Bắc Blink (Bắc Ninh) của ca sĩ Hòa Minzy được lan tỏa rầm rộ suốt những ngày qua trên khắp các nền tảng mạng xã hội. Sau hơn 4 ngày ra mắt, MV Bắc Blink (Bắc Ninh) đã cán mốc hơn 16 triệu lượt xem trên nền tảng YouTube, leo thẳng lên vị trí top 1 âm nhạc thịnh hành.

Bắc Blink (Bắc Ninh) của Hòa Minzy được khen ngợi về khuôn hình đẹp, kịch bản được xây dựng cầu kỳ và nêu bật được những vẻ đẹp tinh hoa trong văn hóa, đặc sản, cảnh sắc của Bắc Ninh. Trong đó, Dân ca Quan họ được xây dựng như một điểm nhấn của MV.

Ngay từ những “ver rap” đầu tiên của Xuân Hinh, Tuấn Cry đã liên tục nhắc đến Quan họ, “nón quai thao em đội ở sân đình”, “Tắm lòng son sứt, ta ngân nga câu quan họ”, “Sáng như đêm trăng rằm hội Lim”... Văn hóa Quan họ, không gian Quan họ còn được đặt để có chủ đích bên cạnh miếng trâu tằm cánh phượng, trang phục các liền anh liền chị được đầu tư... Nhiều câu Quan họ nổi tiếng đan cài trong ca từ của Bắc Blink (Bắc Ninh) như: Người ở dừng về, ăn một miếng trâu - ăn vào cho đỏ môi mình môi ta, bao giờ cho ngỏ duyên mình duyên ta...

Tuy nhiên, cách dàn dựng

Hình ảnh Hòa Minzy trong MV Bắc Blink.

Ảnh: Ékip cung cấp

các liền anh liền chị trong phục trang “mớ ba mớ bảy” nhảy hiện đại trên sân đình tạo ra ít nhiều tranh cãi. MV Bắc Blink đã mang đến hình ảnh liền chị hoàn toàn mới, đặc biệt trong phân cảnh, dàn liền chị trình diễn vũ đạo hiện đại trên sân đình (khi kết hợp Xuân Hinh rap).

Màn trình diễn vũ đạo của các liền chị nhận ý kiến trái chiều, trong đó, có ý kiến khen về sự mới mẻ, lại có ý kiến cho rằng, đó là sự biến thể của di sản văn hóa.

Dân ca Quan họ Bắc Ninh được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại từ năm 2009. Lâu nay, câu chuyện bảo tồn di sản văn hóa luôn đứng giữa rất nhiều góc nhìn đa diện. Theo đó, việc bảo tồn nguyên vẹn di sản được đánh giá là rất khó khi đời sống, thời đại đang biến đổi không ngừng.

Ngay như với Quan họ, GS.TS Bùi Quang Thanh - Ủy viên Hội đồng khoa học Viện Văn hóa Nghệ thuật Quốc gia Việt Nam - có chia

sẻ: “Trước đây, các liền anh liền chị hát Quan họ biểu diễn rất khác bây giờ, họ hát giao lưu, hát canh, hát đối đáp giữa các “bọn” Quan họ với nhau trong phạm vi không gian hẹp và không có nhạc cụ.

Sau này, Quan họ được các nghệ nhân và các nghệ sĩ trình diễn ở rất nhiều bối cảnh khác nhau, ở quảng trường, ở những sân khấu lớn, nơi cần đến sự khuếch đại âm thanh, Quan họ đã phải có thêm nhạc cụ, có sự hỗ trợ của loa đài, tăng âm...”.

Để thấy, dòng chảy trong đời sống của di sản như Dân ca Quan họ Bắc Ninh cũng phải đối diện với sự thay đổi không ngừng của thời đại.

Mỗi thế hệ sẽ có sự cảm nhận khác nhau, tiếp cận khác nhau về di sản. Trước đó, việc cho thu âm những bản Remix của một kênh cá nhân tên Trần Mạnh Cường cũng nhận đa chiều ý kiến.

Ngay dưới bản remix Ngồi tựa mạn thuyền đăng tải trên YouTube đã nhận hàng nghìn ý kiến cả khen và chê. Người

chê bản remix không còn giữ được chất Quan họ của Ngồi tựa mạn thuyền, lại có nhiều ý kiến khen việc làm mới những bài Quan họ cổ cũng là cần thiết, để giới trẻ nghe Quan họ nhiều hơn, từ bản remix họ sẽ tìm nghe những bản gốc đúng chất.

Khi bàn đến công nghiệp văn hóa, trong nhiều cuộc tọa đàm, hội thảo, giới chuyên gia đã bàn đến câu chuyện về sự khác biệt thế hệ, khi gen Z ngày nay nhìn nhận, tiếp cận lịch sử, văn hóa truyền thống hoàn toàn khác so với thế hệ “ông bà ta” hay thế hệ 7X, 8X. Sự thay đổi, dịch chuyển trong đời sống văn hóa, đời sống di sản là không thể tránh khỏi.

Điều quan trọng nhất, qua từng thế hệ, dù có cải biên, hay tiếp cận với những cách thức khác biệt đến đâu, vẫn phải giữ được hồn cốt, sự tinh túy trong vẻ đẹp của di sản, của văn hóa truyền thống mang đậm đà bản sắc dân tộc.